

Tisková zpráva 2. 3. 2017

Malý venkov vymírá, podnikání v obcích zvoní hrana

Praha, 2. 3. 2017. Počet obyvatel ve vesnicích do 500 obyvatel trvale klesá, zatímco ve větších obcích populace roste. Více jak 2,5 tisíce obcí je navíc zařazeno do kategorie nízkého stupně rozvinutí, kde selhává základní živnostenská obslužnost. Devět z deseti podnikatelů na venkově jsou OSVČ, z odvětví převažuje obchod, drobné profese, odborné služby a zemědělská činnost. Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR (AMSP ČR) předkládá Analýzu venkova a klíčových odvětví a společně s Ministerstvem zemědělství a profesními partnery navrhuje mimořádná opatření pro podporu podnikání v obcích.

Více jak 40 profesních a zájmových organizací sdružila AMSP ČR na platformě Roku venkova 2017, která si klade za cíl zkoncentrovat nástroje podpory podnikání v obcích s cílem udržet podnikatelský ruch venkova. V rámci Roku venkova 2017 proběhla 2. 3. 2017 tisková konference, kde za účasti ministra zemědělství prezentovala AMSP ČR s profesními partnery další kroky k oživení podnikání v obcích.

Z analýzy, kterou vydala AMSP ČR, vyplývá, že počet obyvatel na venkově roste a **celkově v obcích do 2 tisíc obyvatel žije 27 %**. Zatímco ale **populace u obcí s více jak 500 obyvatel přibývá, u vesnic menších naopak klesá**. Podle kritérií, založených na ekonomickém potenciálu, poloze a dynamice vývoje obcí, je navíc z celkem **5566 všech obcí 2546 zařazeno do kategorie tzv. nízkého stupně rozvinutí**, což činí 46 % ze všech našich vesnic. **Z celkem 3454 obcí do 500 obyvatel je potom 1849 zařazeno do obcí s nízkým stupněm rozvinutí**, což je dokonce více jak polovina z nich.

Analýza dále ukazuje i rozložení venkova v krajích a okresech. Z pohledu krajů je v ČR pouze **jeden kraj převážně venkovský** (Vysočina) a **jeden převážně městský** (hl. m. Praha), ostatní kraje jsou tzv. přechodné. Z pohledu okresů je v ČR celkem **21 okresů převážně venkovských, 9 okresů převážně městských a 47 okresů přechodných**.

Devět z deseti podnikatelů na venkově jsou **OSVČ bez zaměstnanců, 8 % potom mikrofirmy** do 9 zaměstnanců, **2 % malé firmy** mezi 10-49 zaměstnanci a pouze **0,1 % firem má na venkově více jak 50 zaměstnanců**. **Pětina ze všech firem** na venkově jsou podnikatelé v oblasti **obchodu a drobných služeb, 14 % drobné průmyslové aktivity, po 10 procentech drží firmy z profesních oborů, stavebnictví, ubytování a sociálních služeb**. **Podnikatelé v zemědělství** jsou na venkově zastoupeni z **5 %**.

Počet firem v zemědělství za posledních 5 let **stagnuje**, 91 % z nich jsou OSVČ, 7 % obchodní společnosti, 1 % drží zemědělská družstva. Roste ale počet podnikatelů v návazném sektoru potravinářském, tento růst se ale týká zejména větších obcí a menších měst. **Rapidně ale ubývá na venkově počet malých samoobsluh**. Z téměř 20 tisíc jich za posledních dvacet let **ubyla plná třetina**, a to zejména v obcích do 1 tisíce obyvatel, což je považováno z pohledu populace za hranici pro užití prodejny. V důsledku vylidňování malých obcí a dále v důsledku nižšího zájmu o řemeslné obory **dochází k podstatnému úbytku tradičních profesí spojených s venkovem**. Patrné je to zejména u absolventů stavebních profesí, kdy za posledních 10 let ubylo 32 % zedníků a jen za poslední rok ubylo dalších 11 %. Ještě horší je situace u výsadní venkovské profese truhlářské, kde je úbytek za posledních 10 let dokonce 63 % a za poslední rok 13 %. O více jak 40 % klesnul za stejnou dobu i obor automechaniků a opravářů.

V rámci Roku venkova 2017 připravuje proto AMSP ČR s profesními i resortními partnery **pro obce v režimu nízkého stupně rozvinutí (2546 obcí) tuto mimořádnou formu podpory podnikatelů:**

- Doplnění podpory podnikatelů v zemědělství z PGRLF i **pro podnikatele v nezemědělském sektoru, a to ze zdrojů Českomoravské záruční a rozvojové banky (ČMZRB)**, na stejné produktové bázi jako PGRLF (jedná se o záruky, dotaci úroků i jistiny a měkké úvěry).
- Využití strukturálních zdrojů pro **urychlené zavedení internetu do všech obcí s nízkým stupněm rozvinutí pro využití zdarma do určitého objemu stažených dat** tak, aby veškerá elektronická komunikace se státem byla bezplatná.
- **Rozšíření režimu daňových výdajových paušálů pro všechny OSVČ s obratem do 1 mil. Kč v nerozvinutých obcích** s jednotným výdajovým paušálem ve výši 90 %.
- **Specifická finanční podpora pro samoobsluhy** v členění dle velikosti obce (500, 1000 obyvatel) a dále na **pojízdne prodejny**.
- Pro obce do 500 obyvatel v kategorii nízkého stupně rozvinutí **navíc podpora zaměstnaneckého benefitu ve výši úspory na sociálním pojištění zaměstnance**.

AMSP ČR současně v rámci Roku venkova 2017 postupně představuje rovněž odvětvově směřované nástroje podpory a dále zásadní snížení administrativy pro všechny podnikatele, zejména OSVČ.

Ministr zemědělství **Marian Jurečka** k tomu uvádí: „*Rodinné podnikání je základem venkova, malí a střední podnikatelé hrají klíčovou roli při zaměstnávání lidí na vesnicích, zajišťují zde základní infrastrukturu a obslužnost. Právě proto je chceme podporovat, aby se i lidé v těch nejmenších obcích žilo dobře. Připravujeme speciální úvěry pro podnikatele, kteří realizují své aktivity ve znevýhodněných obcích, nebo slevy pro zaměstnance na sociálním pojištění.*“

Zdeněk Juračka, předseda představenstva Asociace českého tradičního obchodu (AČTO), k tomu dodává: „*Situaci venkovských prodejen dlouhodobě sledujeme a víme, že mnohé obchody bojují o přežití. I proto jsme iniciovali vznik pracovní skupiny při ministerstvu zemědělství, která připravuje komplexní materiál podpory obchodní obslužnosti venkova a zachování venkovských prodejen.*“

Eduard Kavala, starosta obce Běloutín a místopředseda Spolku pro obnovu venkova (SPOV), dále dodává: „*Statisticky sice obyvatel na venkově přibývá (na vině je suburbanizace) – reálně nám však lidé dlouhodobě z obcí do 500 obyvatel utíkají. Majetek venkovanů, tedy rodinné domy, je mizejícími službami reálně znehodnocován. Táhne se, jak je například podporováno bydlení na venkově, ve stávajícím bytovém fondu? Od roku 1990 – vůbec. Stále řešíme městskou dopravu, ale podnikatel nechce do malé obce především proto, že cestička do vsi je v zoufalém stavu a mladí utíkají z domů rodičů do měst. Aktivně načítejme síly. Pošta – chceme ji? Načtíme síly s obecními úřady či venkovskými obchody. Chceme obchod? Musíme ho zrekonstruovat, zateplit, sluncem ohřát povinnou teplou vodu – vykupme tedy obchod z veřejných peněz, opravme, požadujeme symbolické nájemné. Ale k tomu potřebujeme navýšit rozpočtové určení daní (RUD).*“

Karel Havlíček, předseda Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR, shrnuje: „*Venkovskému podnikání zvoní hrana. Podporujeme kdekoli, ale bohužel často ne toho, kdo pomoc skutečně potřebuje. Pokud chceme udržet život na vesnicích, musíme urychleně začít ve všech ohrožených obcích, což je více jak polovina celého venkova. Právě tam hrozí největší odliv obyvatel a malí podnikatelé tam doslova skomírají. Nebude-li v obci obchod, hospoda, malé řemeslo nebo farma, skončí v regionu jak běžný život, tak turistický ruch a z vesnic se stanou skanzeny.*“

Příloha: Analýza podnikání na venkově a v zemědělsko-potravinářských oborech

Tisková zpráva AMSP ČR, 2. 3. 2017

_____TZ 2. 3. 2017_____3_____

Asociace malých a středních podniků a živnostníků České republiky sdružuje na otevřené, nepolitické platformě malé a střední podniky a živnostníky i jejich organizace z celé republiky a byla založena v r. 2001. Zastupuje zájmy cca 260 tisíc podnikatelských subjektů napříč obory. Od r. 2009 realizuje sérii unikátních NEZÁVISLÝCH PRŮZKUMŮ o názorech podnikatelů na problémové oblasti podnikání, jejichž výsledky jsou stěžejním podkladem pro klíčová stanoviska Asociace. Hlavními oblastmi zájmu jsou jak tradiční tak trendové obory. Aktuálními tématy jsou rodinné podnikání - viz projekt *RODINNÁ FIRMA*, začínající podnikatelé - viz projekt *SVOU CESTOU-young business*, projekt na podporu řemesel *FANDÍME ŘEMESLU!* – aktuálně zrealizovaný pod názvem *ROK ŘEMESEL 2016*, projekt na podporu žen v podnikání *PODNIKAVÁ ŽENA* a projekt pro přípravu na elektronickou evidenci tržeb pro gastro, maloobchod a drobné podnikání *MALÝ OBCHOD*. Podporu drobného podnikání mimo velká města iniciuje vyhlášený ROK VENKOVA 2017. Asociace spolupracuje s vládou, jednotlivými ministerstvy a v uplynulých letech iniciovala řadu zákonných opatření. Je připomínkovým místem k připravované legislativě, členem Podnikatelské rady a řady dalších poradních orgánů vlády a ministerstev vč. hodnotitelských komisí. Pro své členy poskytuje především INFORMAČNÍ SERVIS, PORADENSTVÍ a ANALÝZY zaměřené cíleně na segment malých a středních podniků a živnostníků z celé řady oblastí, dále účast na odborných akcích, seminářích, konferencích, setkáních podnikatelů v ČR i v zahraničí a celkové prosazování zájmů tohoto segmentu vůči vládě, parlamentu a dalším institucím. Členové mohou dále využívat exkluzivních nabídek a benefitů partnerů AMSP ČR. S cílem zviditelnění živnostníků i malých a středních firem poskytuje asociace záštitu, nominuje a je odborným hodnotitelem řady podnikatelských soutěží. Asociace je jedním ze zakladatelů Koalice pro transparentní podnikání. www.amspace.cz.

Konec TZ